

LEXIKOLOGIE - program semináře

1.

Lexikologie jako jazykovědná disciplína, její postavení mezi ostatními, její specifické poddisciplíny.

Slovní zásoba, vrstvy slovní zásoby (teritoriální, sociální, chronologické, expresivní).

2.

Základní jednotka lexikologie, definice slova a s tím související problémy.

Lexikální jednotka, typy a struktura lexikálních jednotek (jednoslovné, víceslovné: ustálená víceslovná pojmenování, jejich struktura, frazémy, jejich typy, větné, nevětné)

3.

Onomaziologie, vymezení vůči sémaziologii.

Pojmenovací proces; slovtvorba, sémantické tvoření, metafory x metonymie; ustálená spojení, přejímky.

Neologie, okazionalismy.

Zánik slov apod.

Současné tendence.

4.

Význam lexikálních jednotek.

Synsémantika x autosémantika, členění na slovní druhy v různých koncepcích.

Pokusy o popis významu (Hjelmslev, komponentová analýza, ...).

Složky významu podle Leech; význam nociónální x pragmatický, konotace.

5.

Významové vztahy.

Vztahy paradigmatické: synonymie, její typy, hyperonymie-hyponymie, antonymie, její typy, metonymie.

Vztahy syntagmatické: kolokabilita.

Polysémie x homonymie.

6.

Lexikografie.

Typologie slovníků.

Výkladový slovník jako základ pro všechny další typy slovníků, struktura hesla, problematika postižení významu.

7.

Další typy slovníků - zpracováno formou referátů, povinné handouty s ukázkami.

Práce se slovníky.